

STARFSLEYFI

Eldi alifugla (kjúklinga)

Reykjagarður hf.

Lögheimili: Fossháls 1, 110 Reykjavík

Starfsstöð: Jarlsstaðir, Rangárþing ytra

Kt.: 650903-2180

1. ALMENN ÁKVÆÐI

1.1 Rekstraraðili

Starfsleyfi þetta gildir fyrir Reykjagarð hf., kt. 650903-2180, fyrir rekstur kjúklingabús í landi Jarlsstaða, Rangárþingi ytra. Reykjagarður hf. er hér eftir nefnt rekstraraðili.

Komi nýr aðili að rekstrinum getur hann sótt um að starfsleyfið verði fært yfir á sig án þess að gefið verði út nýtt starfsleyfi. Með umsókninni skulu fylgja gögn sem sýna fram á að rekstraraðilinn hafi tekið við rekstrinum.

Rekstraraðili getur falið verktaka með öll tilskilin opinber leyfi að annast verk fyrir sig. Rekstraraðili ábyrgist þó áfram að ákvæðum starfsleyfisins sé framfylgt. Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir og haga starfsemi í samræmi við gildandi skipulagsáætlanir¹.

Umfangsheimild starfsleyfisins sem nú er útgefið af Umhverfisstofnun verður ekki lagt saman við umfang starfsleyfis gefið út af heilbrigðisnefnd heldur takmarkast eldisstarfsemi á Jarlsstöðum við umfang þessa starfsleyfis, sbr. gr. 1.2.

1.2 Umfang starfseminnar

Rekstraraðila er heimilt að reka kjúklingabú, með stæði fyrir allt að 60.000 fugla (að hámarki 60.000 fuglar á hverjum tíma), í fjórum eldishólfum tveggja 2.000 m² eldishúsa ásamt þjónustuhúsi að Jarlsstöðum. Skal lífmassi á hvern m² aldrei fara yfir 39 kg/m² sbr. niðurstöður um bestu aðgengilegu tækni (BAT-niðurstöður, 2017)² sbr. gr. 1.4.

¹ Rekstraraðili skal einnig starfa í samræmi við reglugerð nr. 135/2015 um velferð alifugla.

² BAT-niðurstöður, BAT conclusions (BATC) under Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council, for the intensive rearing of poultry or pigs, notified under document C(2017) 688.

1.3 Eftirlit

Umhverfisstofnun hefur eftirlit með starfsemi rekstraraðila í samræmi við ákvæði X. kafla reglugerðar nr. 550/2018, sbr. lið 6.6. í I. viðauka reglugerðar um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Eftirlit felst m.a. í reglubundinni skoðun á vettvangi, móttöku athugasemda, fyrirspurna og yfirferð gagna sem rekstraraðila ber að skila. Viðbótareftirlit getur farið fram m.a. vegna nýs búnaðar, vegna kvartana eða sérstakra úttekta vegna áætlana sem rekstraraðili hefur gert um úrbætur.

Tímabilið milli tveggja vettvangsheimsókna við eftirlit skal byggt á grundvelli eftirlitsáætlana sbr. 57. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, sem byggja á m.a. viðmiðunum um möguleg og raunveruleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið, skrá yfir hvernig starfsleyfisskilyrðum er fylgt og þátttöku í vottuðu umhverfisstjórnarkerfi.

1.4 Besta aðgengilega tækni (BAT)

Besta aðgengilega tækni hefur verið skilgreind í „Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017“ (BREF)³ ásamt BAT-niðurstöður í „Best Available Techniques conclusions under Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council, for the intensive rearing of poultry or pigs“ sem var birt í „Official Journal of the European Union“ þann 21. febrúar 2017, hér eftir nefnt BAT-niðurstöður. Útgefandi starfsleyfis horfir til þeirra viðmiða er koma fram í BAT-niðurstöður skv. 8., 9. og 10. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Rekstraraðili skal sjá til þess að starfsemin sé ávallt í samræmi við BREF og/eða BAT-niðurstöður.

Rekstraraðili skal skila upplýsingum til Umhverfisstofnunar um hvaða valkostir fyrir bestu aðgengilegu tækni eru nýttir á búinu með vísan í BAT-niðurstöður greinar eigi síður en sex mánuðum eftir útgáfu þessa starfsleyfis. Ef rekstraraðili breytir um valkost um bestu aðgengilegu tækni þá skal hann upplýsa eftirlitsaðila um þær breytingar og hvernig þær samræmast BAT-niðurstöður.

1.5 Breytingar á rekstri

Rekstraraðili skal veita útgefanda starfsleyfis upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á atvinnurekstrinum með góðum fyrirvara áður en ráðist verður í þær, sbr. 1. mgr. 13. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Á grundvelli þeirra metur stofnunin hvort nauðsynlegt sé að endurskoða starfsleyfi sbr. 2. mgr. 13. gr. reglugerðarinnar.

1.6 Gangsetning og stöðvun rekstrar (lokun)

Verði rekstri hætt, tímabundið eða varanlega, eða reksturinn stöðvast óvænt skal vera til staðar áætlun um frágang svo alifuglum, úrgangi, efnum, útbúnaði, tækjum, húsnæði, rekstrarsvæði, geymum, lögnum og menguðum jarðvegi sé ráðstafað á viðurkenndan hátt skv. neyðaráætlun um meðhöndlun alifugla sbr. ákvæði gr. 2.7. Skal sú áætlun vera samþykkt af eftirlitsaðila. Fjalla skal þar annars vegar um tímabundna rekstrarstöðvun og hins vegar um varanlega rekstrarstöðvun. Eftirlitsaðila er heimilt að krefja rekstraraðila

³Germán Giner Santonja, Konstantinos Georgitzikis, Bianca Maria Scalet, Paolo Montobbio, Serge Roudier, Luis Delgado Sancho; *Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs*; EUR 28674 EN; doi:10.2760/020485

um að tímasetja áætlun um frágang ef hann telur þörf á. Í áætluninni skal alltaf gengið út frá því að lágmarka möguleg mengunaráhrif og tryggja að ekki sé skilið eftir hráefni sem tilheyra rekstrinum.

Rekstrarstöðvun, varanleg eða tímabundin, skal tilkynnt eftirlitsaðila með a.m.k. þriggja mánaða fyrirvara eða þegar ákvörðun liggur fyrir, þannig að taka megi út frágang að lokinni rekstrarstöðvun. Þá skal tilkynna um það ef reksturinn hefur verið stórlega skertur, þó ekki sé talin þörf á að virkja neyðaráætlun. Bilanir og viðhald telst ekki stórlega skertur rekstur. Gera skal brunavörnum Rangárvallasýslu viðvart um stöðvun starfseminnar um leið og eftirlitsaðila.

Rekstraraðili skal tilkynna eftirlitsaðila um aðgerðir sínar samkvæmt neyðaráætlun og áætlun um frágang innan þriggja mánaða frá því að þeim lýkur þannig að úttekt geti farið fram á frágangi.

Tilkynna skal eftirlitsaðila áður en eldið eða verulegur hluti þess er tekinn aftur í notkun ef starfsemin hefur legið niðri í meira en mánuð.

1.7 Endurskoðun starfsleyfis

Endurskoða skal starfsleyfið reglulega, sbr. 15. gr. laga nr. 7/1998 og 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018.

Einnig er skylt að endurskoða starfsleyfið ef forsendur rekstrarins breytast með eftirfarandi hætti, sbr. 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018:

- Ef rekstraraðili breytir rekstrinum með þeim hætti að tilkynningaskyld er sbr. gr. 1.4.
- Þegar mengun af völdum stöðvar er slík að nauðsynlegt reynist að endurskoða gildandi viðmiðunarmörk fyrir losun sem tilgreind eru í starfsleyfi eða láta ný viðmiðunarmörk koma fram í leyfinu,
- Þegar nauðsynlegt er að fara að nýjum eða endurskoðuðum umhverfisgæðastöðlum í samræmi við 11. gr. reglugerðar 550/2018,
- Þegar nota þarf aðra tækni vegna rekstraröryggis,
- Ef mengun af völdum rekstrarins er meiri en búast mátti við þegar starfsleyfið var gefið út eða ef vart verður mengunar sem ekki var gert ráð fyrir við útgáfu leyfisins.
- Ef breytingar verða á niðurstöðum um bestu aðgengilegu tækni (BAT-niðurstöður) sem gera það kleift að draga umtalsvert úr losun mengunarefna. Ef breytingar verða á viðmiði um bestu aðgengilegu tækni skal rekstraraðili senda útgefanda starfsleyfis, skv. beiðni útgefandans, tímasetta áætlun sem fjallar um með hvaða hætti hann hyggist taka upp hina nýju tækni en rökstyðji annars að honum sé það ekki mögulegt.
- Ef breytingar verða á lögum eða reglum um mengunarvarnir eða annað sem snertir reksturinn.

Rekstraraðila er þó ætíð skylt að fara að gildandi lögum og reglugerðum, sbr. gr. 1.1, jafnvel þótt starfsleyfi hafi ekki verið endurskoðað.

1.8 Valdsvið og þvingunarúrræði

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða á starfssviði sínu, eða fyrirmælum eftirlitsaðila um úrbætur, getur eftirlitsaðili beitt ákvæðum XVII. kafla laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, til að knýja fram úrbætur.

Eftirlitsaðila er þannig m.a. heimilt að veita tilhlýðilega fresti til úrbóta og veita áminningu sbr. 1. og 2. tl. 1. mgr. 60. gr. laganna.

Sinni rekstraraðili ekki fyrirmælum um úrbætur innan tilteksins frests er eftirlitsaðila heimilt sbr. 1. mgr. 61. gr. laganna að ákveða rekstraraðila dagsektir eða að láta vinna verk á kostnað rekstraraðila.

Jafnframt er eftirlitsaðila heimilt sbr. 3. tl. 1.mgr. 60. gr. laganna, ef um alvarleg tilvik eða ítrekuð brot er að ræða, eða sinni rekstraraðili ekki fyrirmælum um úrbætur innan tilteksins frests, að stöðva eða takmarka starfsemi rekstraraðila, eða að afturkalla starfsleyfið.

Telji Umhverfisstofnun að um alvarlega hættu sé að ræða, og að aðgerð þoli enga bið, er stofnuninni heimilt að stöðva rekstur til bráðabirgða þegar í stað og tilkynna það heilbrigðisnefnd Suðurlands sbr. 63. gr. laganna.

1.9 Upplýsingaréttur almennings

Almenningur á rétt á aðgengi að upplýsingum um starfsleyfi, starfsleyfisumsókn og mengunareftirlit í samræmi við ákvæði IV. viðauka reglugerðar nr. 550/2018.

Umhverfisstofnun birtir niðurstöður skv. gr. 1.3 og 1.8 opinberlega. Birtingin er á vefsíðu stofnunarinnar eða með öðrum aðgengilegum hætti. Að öðru leyti vísast til upplýsingastefnu stofnunarinnar. Skýrslan skal gerð aðgengileg á vefsvæði eftirlitsaðila eftir að rekstraraðili hefur fengið tækifæri til að koma að athugasemdum og brugðist hefur verið við þeim. Athugasemdirnar skulu eftir atvikum birtar með skýrslunni.

1.10 Umhverfisábyrgð

Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum atvinnustarfsemi sbr. lög nr. 55/2012, um umhverfisábyrgð, og skal koma í veg fyrir tjón eða bæta úr tjóni ef það hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir.

2. STARFSHÆTTIR

2.1 Starfshættir og umhverfismarkmið

Rekstraraðili skal beita góðum starfsreglum sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.2. og góðum búskaparháttum sem draga sem mest úr því álagi sem starfsemin veldur á umhverfið, þ.m.t. varðandi starfshætti, fóðrun, lykt og alla meðferð úrgangs og förgun svo og að draga úr losun efna út í umhverfið eins og kostur er. Gerðar skulu nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir mengunaróhöpp og draga úr afleiðingum þeirra. Beita skal bestu aðgengilegu tækni við að takmarka losun frá starfseminni með aðferðum sem samræmast 4. kafla BAT-niðurstöður fyrir holdakjúklinga.

Rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim. Umhverfismarkmiðin skulu liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis. Umhverfismarkmiðin skulu vera hluti af umhverfisstjórnunarkerfi rekstraraðila sbr. 2. liður gr. 1.1. í BAT-niðurstöður.

Eintak af starfsleyfi þessu skal ávallt vera tiltækt á starfsstöðinni og skulu starfsmenn kjúklingabús að Jarlsstöðum fá kynningu á ákvæðum starfsleyfis skv. 4. liðum b, c, d skilyrða umhverfisstjórnunarkerfis sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.1.

2.2 Samskipti og samráð

Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila og ber hann ábyrgð á samskiptum rekstraraðila vegna eftirlits með mengunarvörnum fyrirtækisins og framkvæmd viðbragðsáætlana. Eftirlitsaðili getur haft samband við þennan aðila utan hefðbundins starfstíma ef þörf krefur.

2.3 Aðstaða til mælinga

Tryggja skal við hönnun mannvirkja að góð aðstaða sé til mælinga og eftirlits með losun samkvæmt starfsleyfi þessu og þeim mæliáætlunum sem starfsleyfið kveður á um.

2.4 Verkstjórn og takmörkun aðgangs

Starfsmenn skulu vera þjálfaðir til að bregðast við mengunaróhöppum og hafa viðeigandi þjálfun á tæki og öryggisbúnað sem gerir þá hæfa til vinnu í starfsstöðinni. Tryggja skal að starfsfólk hafi fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það gæti komist í tæri við og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar á vinnustað. Tryggja skal kennslu og æfingu í að bregðast við mengunaróhöppum.

Rekstraraðili skal halda rekstrarsvæði sínu snyrtilegu og þar skulu ekki vera hlutir eða efni sem ekki tilheyrar starfsemi. Fjarlægja skal úrgang af lóð innan deiliskipulagsmarka (hér eftir nefnt athafnasvæði) þegar í stað. Allt athafnasvæðið eða tiltekinn hluti þess skal lagt bundnu slitlagi leiði niðurstöður eftirlits í ljós að þörf sé á því til að lágmarka rykmyndun frá svæðinu eða aðra mengun. Eftirlitsaðili getur krafist lagfæringa og viðgerða á lóð, girðingu eða öðrum mannvirkjum ef nauðsynlegt þykir til þrífnaðar eða ef ástand þeirra er til lýta fyrir umhverfið. Óviðkomandi aðgangur að vinnusvæði, geymslu hráefna og framleiðsluvöru skal vera takmarkaður og aðgangur óviðkomandi bannaður.

2.5 Umhverfisstjórnunarkerfi

Rekstraraðili skal vinna eftir umhverfisstjórnunarkerfi. Velja skal staðlað umhverfisstjórnunarkerfi sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.1. Rekstraraðili getur tekið þátt í t.d. ÍST EN ISO 14001, eða í umhverfisstjórnunarkerfi ESB, sbr. reglugerð nr. 344/2013 um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi Evrópusambandsins eða annað kerfi sem uppfyllir kröfur um umhverfisstjórnunarkerfi í BAT-niðurstöðum gr. 1.1.

Umhverfisstjórnunarkerfið skal m.a. fjalla um yfirstjórnun og fela í sér umhverfisstefnu sem kveður á um stöðugar umbætur á verkferlum og útbúnaði, greiningu á regluverki um umhverfismál og það skal ná yfir vöktun á losun og umhverfisvöktun. Þá skal umhverfisstjórnunarkerfið fjalla ítarlega um hvernig lágmarka skal lyktarmengun frá starfsemi. Umhverfisstjórnunarkerfi skal liggja fyrir eigi síður en sex mánuðum eftir útgáfu þessa starfsleyfis og skal það aðgengilegt eftirlitsaðila.

2.6 Viðbrögð við mengunaróhöppum

Verði óhapp eða slys sem hefur í för með sér losun mengandi efna í umhverfið skal þegar í stað grípa til aðgerða til að koma í veg fyrir útbreiðslu mengunarefna og til að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfinu. Verði bilun í mengunarvarnabúnaði skal gera nauðsynlegar lagfæringar. Rekstraraðila ber að hreinsa þá mengun sem kann að verða við óhöpp eða önnur atvik, á sinn kostnað.

Rekstraraðili skal fara yfir öll óhöpp og gera ráðstafanir sem miða að því að hindra að sambærilegt atvik endurtaki sig.

2.7 Áætlun um rekstrarstöðvun (neyðaráætlun)

Neyðaráætlun skal vera tiltæk ef kemur til óvæntrar stöðvunar á rekstri eldisstöðvarinnar. Neyðaráætlunin skal innihalda tillögur um meðferð og förgun alifugla þann tíma sem eldisstöðin er ekki í rekstri og skal endurskoðuð reglulega.

2.8 Tilkynningar vegna mengunaróhappa

Ef óhapp verður sem þarfnast tafarlausra aðgerða skal hafa samband við neyðarlínuna 112.

Tilkynna skal eftirlitsaðila um mengunaróhapp eins fljótt og mögulegt er. Greina skal eftirlitsaðila frá því ef hætta er talin á neikvæðum afleiðingum fyrir umhverfið.

Eftirlitsaðila er heimilt ef þörf er á að óska eftir upplýsingum um önnur sérstök atvik í rekstri sem geta haft í för með sér aukna mengun. Einnig skal rekstraraðili fara yfir atvikið og gera ráðstafanir sem miði að því að hindra að óhöpp eða slys sem orðið hafa endurtaki sig og skal eftirlitsaðili vera upplýstur um þær ráðstafanir.

2.9 Breytingar á mælingum

Eftirlitsaðili getur, telji hann ástæðu til, farið fram á tíðari losunarmælingar og/eða vöktunarmælingar en starfsleyfið gerir ráð fyrir eða heimilað að dregið verði úr tíðni mælinga eftir því sem við á.

Ákvörðun um að draga úr tíðni mælinga skal þó ekki tekin nema eitthvert eftirfarandi skilyrða sé fyrir hendi:

- Mælingar hafi sýnt með sannfærandi hætti að mengunarpáttur er óverulegur.
- Mælingum hafi áður verið fjölgað umfram þær sem starfsleyfið tilgreinir.
- Sýnt hafi verið fram á að nota meggi aðrar aðferðir en mælingar við að meta mengunina.

3. VARNIR GEGN MENGUN YTRA UMHVERFIS

3.1 Mengunarvarnir

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á starfssviði sínu. Þegar aðferðum er beitt við mengunarvarnir sem valda því að mengun færist á milli andrúmslofts, vatns og jarðvegs skal halda neikvæðum heildaráhrifum á umhverfið í lágmarki (samþættar mengunarvarnir). Verði breytingar á bestu aðgengilegu tækni skulu þær taka gildi í samræmi við innleiðingarákvæði BAT- niðurstaðna í reglugerð nr. 935/2018 um BAT (bestu aðgengilegu tækni) o.fl. á sviði atvinnurekstrar sem haft getur í för með sér mengun, og skal það gert ef við á samkvæmt ákvæðum í grein 1.7.

HRÁEFNI, ELDSNEYTI OG FRAMLEIÐSLA

3.2 Móttaka, flutningur og framleiðsla

Flutningur á hráefnum og framleiðsla kjúklunga skal vera skv. BAT-niðurstöður gr. 1.2.

Rykmengun skal haldið í lágmarki skv. BAT-niðurstöður gr. 1.8. Ef við framleiðslu myndast fínt efni skulu eldishús og geymslur vera lokaðar þannig að ekki sé hætt við rykmyndun og foki í næsta umhverfi. Nota skal yfirbyggð og lokuð kerfi og/eða ryksöfnunarbúnað þar sem hætta er á rykmyndun. Ryk frá alifuglaeldi getur innihaldið agnir af fóðri, undirlagi, húsdýraáburði (hænsnaskít), fjöðrum og húðflögum fuglanna, agnir smádýra líkt og mítla, örverur (bakteríur, sveppir). Varast skal að ryk safnist upp við lofttúður eldishúsa.

Við móttöku hráefna skal sömuleiðis gæta að því að hráefnið spillist ekki að óþörfu, brotni eða skemmist. Síló og aðrir mögulegir rykmyndunarstaðir skulu útbúin með ryksöfnunarbúnaði sem skal uppfylla skilyrði í BAT-niðurstöðum. Gott fyrirbyggjandi viðhald skal vera á færriböndum, sílóum og þess háttar mannvirkjum.

Eldishús skulu þrífín eigi síðar en 7 dögum eftir tæmingu. Þríf skulu innihalda útmokstur, þvott með spápu, sóttthreinsun og þurrkun. Rekstraraðili skal sjá til þess að nýting vatns sé skv. BAT-niðurstöður gr. 1.4.

3.3 Fóðurgjöf og val á fóðri

Fóðurgjöf og vali á fóðri skal stýrt þannig að myndun úrgangs (næringarefna) sé í lágmarki sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.3., t.d. með fóðrunarkerfi sem tekur tillit til vaxtarlíkana.

Heildarlosun köfnunarefnis (N) skal mæld og/eða metin skv. BAT-niðurstöður gr. 4.9.1. og skal ekki vera meiri en 0,6 kg N/fuglastæði/ári sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.3. töflu 1.1. bls. 238 fyrir holdakjúklinga.

Heildarlosun fosfórs (P_2O_5) skal mæld og/eða metin skv. BAT-niðurstöður gr. 4.9.1. og skal ekki vera meiri en 0,25 kg P/fuglastæði/ári sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.3. töflu 1.2. bls. 239 fyrir holdakjúklinga.

3.4 Frágangur, hráefnisgeymslur og vörugeymslur

Frágangur lóðar skal vera snyrtilegur og skv. kröfum BAT-niðurstöður gr. 1.2. Enginn mengandi efni mega leka í jarðveg. Eldsneyti skal geymt í geymum með lekavörn sem uppfyllir ákvæði reglugerðar nr. 884/2017, um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi.

Ef nauðsynlegt er að geyma hráefni eða framleiðsluvörur utandyra skal ganga þannig frá að ekki sé hættu á rykmengun eða annarri dreifingu mengunar, þar með talið í frárennsli. Geymsla aukaafurða skal ekki valda mengun. Geyma skal aukaafurðir í vel lokuðu geymslurými, t.d. gámum, á meðan beðið er eftir að efnið sé flutt af svæðinu. Ekki má geyma aukaafurðir í langtímageymslu utan lóðar án leyfis Umhverfisstofnunar.

LOFT

3.5 Hönnun, rekstur og rykmengun

Hönnun og rekstur búsins skal miðast við að halda rykmengun og annarri mengun niðri. Helstu rykupsprettur skulu vera með virkar mengunarvarnir sem uppfylla kröfur BAT-niðurstöður gr. 1.8. Koma skal í veg fyrir eða draga úr mengun sem getur borist langar leiðir eftir því sem kostur er.

Rekstraraðili skal uppfylla kröfur reglugerðar nr. 817/2002 mörk fyrir fallryk úr andrúmslofti við eldshús innan marka byggingarreits skv. deiliskipulagi.

Takmarka skal hávaða frá starfseminni skv. BAT-niðurstöður gr. 1.7. BAT nr. 10. Þess skal gætt að hávaði frá starfseminni valdi ekki ónæði eða óþægindum í nærliggjandi umhverfi. Hávaði við lóðarmörk (jarðamörk Jarlsstaða skv. deiliskipulagi eða skilgreinds landbúnaðarsvæðis) skal ekki fara yfir tilgreind viðmiðunarmörk fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi, sbr. reglugerð nr. 724/2008 um hávaða.

3.6 Lyktarmengun

Rekstraraðili skal draga úr lyktarmengun frá búinu skv. BAT-niðurstöður gr. 1.9 og gr. 3.1.2. Gera skal ráðstafanir svo að lykt sem berst frá búinu, valdi ekki óþægindum í næstu byggð og/eða utan jarðamarka Jarlsstaða. Þá skal gæta þess að ryk og lyktarmiklar eða skaðlegar lofttegundir valdi hvorki óþægindum né hættu í nærliggjandi umhverfi. Rekstraraðili skal fara eftir fjarlægðum eldishúsa við mannabústaði, útivistarsvæði, vinnustaði skv. 6. gr. reglugerðar nr. 520/2015 um eldshús alifugla, loðdýra og svína og reglugerð nr. 941/2002 um hollustuhætti.

Heildarlosun ammoníaks (NH_3) í andrúmsloft frá hverju eldishúsi skal mæld og/eða metin skv. BAT-niðurstöður gr. 4.9.2. eða gr. 4.9.3 og ekki vera meiri en 0,08 kg NH_3 /fuglastæði /ári sbr. BAT-niðurstöður gr. 3.1.2. töflu 3.2 bls. 259-260.

VATN

3.7 Frárennsli

Frárennsli skal vera í samræmi við kröfur í reglugerð nr. 798/1999, um fráveitur og skólp, og þannig að ákvæði reglugerðar nr. 796/1999, um varnir gegn mengun vatns, séu uppfyllt. Frárennsli frá starfsmannaaðstöðu skal leitt í sér hreinsivirki. Meðhöndlun frárennslis frá starfseminni skal vera skv. BAT-niðurstöður gr. 1.5. Við þrif á eldihúsum, skal leiða afrennslisvatns frá þvottaaðstöðu í rotþró og siturlögn. Niðurföll í eldisrýmum skulu vera lokuð á eldistíma og eru aðeins opnuð þegar lokið er við útmokstur og þá opnuð á meðan þvotti stendur svo lágmarka megi þann lífræna úrgang sem berst í hreinsivirki.

Hitaveituvatn og ofanvatn skal ekki leiða í rotþró og er heimilt að leiða slíkt vatn framhjá rotþróum í siturlögn eða í yfirborðsvatn.

Seyru skal tæma reglulega úr rotþróum af aðilum sem hafa til þess starfsleyfi og flytja á móttökustað sem hefur starfsleyfi/tilskilin réttindi til förgunar og/eða meðhöndlunar seyrur til endurnýtingar í samræmi við ákvæði reglugerðar 799/1999 um meðhöndlun seyrur.

3.8 Meðhöndlun húsdýraáburðar og hauggeymslur

Húsdýraáburður sem nýttur er til dreifingar fellur utan gildissviðs um meðhöndlun úrgangs sbr. b. lið 3. mgr. 2. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Öllum húsdýraáburði skal safnað saman á þann hátt að mengun hljótist ekki af.

Losun næringarefna úr húsdýraáburði (útmokstri) frá Jarlsstöðum við dreifingu skal ekki vera meira en:

- Köfnunarefni 891 kgN/ár

Dreifa skal húsdýraáburði skv. skilyrðum í BAT-niðurstöður gr. 1.13. Húsdýraáburði skal dreift á tún, í flög eða í landgræðslu á tímabilinu frá 1. apríl til 15. október ár hvert, þegar jarðvegur er ófrosinn og hann nýtist gróðri. Ef óviðráðanlegar aðstæður á því tímabili hafa valdið því að dreifing hefur verið takmörkuð eða ómöguleg er hægt að sækja um undanþágu frá þeim tímamörkum sem hér koma fram hjá leyfisveitanda.

Við dreifingu skal leitast til að vindátt standi af nálægri byggð. Ekki er heimilt að dreifa húsdýraáburði á stöðum þar sem að hann getur mengað læki, ár, eða vatnsból. Við dreifingu húsdýraáburðar skal fylgja fjarlægðarviðmiðum við vatnsból, íbúabyggð og sumarbyggð í skipulagsskilmálum deiliskipulags Jarlsstaða.

Heimilt er að fela þriðja aðila dreifingu húsdýraáburðarins með samningum, enda samþykki sá aðili að fara eftir starfsleglum BAT-niðurstöður gr. 1.13., BAT-niðurstöður gr. 1.2. og starfsreglum um góða búskaparhætti sem og ákvæðum í starfsleyfi þessu. Framsal rekstraraðila til þriðja aðila firra hann þó ekki ábyrgð á meðhöndlun húsdýraáburðarins, komi í ljós að viðkomandi aðili uppfylli ekki tilskyldar kröfur eða hann meðhöndli húsdýraáburðinn ekki í samræmi við ákvæði starfsleyfis. Liggja skal fyrir samningur við þá aðila sem taka við húsdýraáburði frá búinu og skal leyfisveitandi hafa afrit af þeim samningum.

Rekstraraðili, sem og þriðji aðili, skal jafnframt fara að ákvæðum gildandi deiliskipulags fyrir Jarlsstaði hvað varðar nýtingu húsdýraáburðar til landgræðslu þar sem settir hafa verið skilmálar um nýtingu úrgangsins á jörðinni.

Rekstraraðili skal hafa áætlun um nýtingu húsdýraáburðar til 5 ára í senn. Skal áætlunin liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis og vera aðgengileg eftirlitsaðila.

Á þeim tíma árs sem ekki er hægt að nýta húsdýraáburð beint til áburðar, og honum ekki komið til þriðja aðila til dreifingar, skal hann geymdur í viðurkenndri hauggeymslu sbr. ákvæði reglugerðar nr. 804/1999 um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnisefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri. Hauggeymsla skal hindra fok húsdýraáburðar eins og kostur er. Frárennsli frá hauggeymslu skal vera leitt í

rotþró og siturlögn eftir útfærslu rekstraraðila sem er í samræmi við bestu aðgengilegu tækni (BREF)⁴. Við losun húsdýraáburðar úr hauggeymslu skal þess gætt að ekki verði mengun frá henni í nærliggjandi læki eða jarðveg utan skilgreinds dreifingarsvæðis húsdýraáburðar.

Ef nauðsynlegt reynist að færa húsdýraáburðinn í brennslu, til urðunar eða til notkunar í lífgas- eða myltingarstöð þá skilgreinist húsdýraáburðurinn sem úrgangur og skal meðhöndlaður skv. lögum um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003.

ÚRGANGUR

3.9 Meðhöndlun úrgangs og spilliefna

Við meðferð úrgangs skal fara eftir ákvæðum laga um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003 og reglugerð um meðhöndlun úrgangs nr. 737/2003 auk reglugerðar nr. 806/1999 um spilliefni eftir því sem við á. Fullnýta skal hráefni og stuðla að endurnýtingu og endurvinnslu úrgangs eins og kostur er og þannig skal draga skipulega úr myndun úrgangs.

Frágangur á geymum og lögnum fyrir eldfima vökva og frárennslis sem getur innihaldið olíu eða önnur olíukennd efni skal vera í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 884/2017 um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi. Þar sem unnið er með olíur skal fráveita eftir því sem kostur er vera lokuð. Spilliefni sem verða til við starfsemina skal skrá og skila til viðurkenndrar spilliefnamóttöku.

Öll söfnun, urðun, brennsla eða önnur meðhöndlun úrgangs á athafnasvæði rekstraraðila er óheimil. Úrgangur frá búinu, skal flytja reglulega til meðhöndlunar skv. lögum um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003. Þegar úrgangi sem flokkast sem spilliefni er skilað til flutningsaðila eða móttökustöðvar, skal sá sem skilar úrganginum fá afhenta kvittun fyrir skilunum þar sem fram kemur nafn beggja aðila, magn og gerð spilliefnanna ásamt dagsetningu skilanna. Þessar kvittanir skulu aðgengilegar eftirlitsaðila.

3.10 Umgengni um mengandi efni

Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá mengandi efnum, olíubirgðum, olíuúrgangi, eiturefnum og hættulegum efnum að ekki sé hætt á að þessi efni berist út í umhverfið, í yfirborðsvatn eða í grunnvatn. Fylgja skal ákvæðum reglugerðar nr. 884/2017, um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi. Á öllu athafnasvæði búans skal gæta fyllsta hreinlætis í samræmi við kröfur eftirlitsaðila.

Olíu skal geyma í þar til gerðum tönkum. Olíutankur fyrir varaafstöð ásamt lekaþró eða tvöfaldur tankur, skal vera í staðsett inni í þjónustuhúsi. Öruggar mengunar-, áreksturs-, eld- og slysavarnir skulu tryggðar við rekstur olíugeyma. Ofanjarðar olíugeymar stærrí en 10.000 lítrar skulu vera í lekavörn.

Leyfisveitandi skal ávalt hafa aðgengileg öll öryggisblöð hreinsiefna (sápur og sótthreinsiefni) og annarra hættulegra efna sem notuð eru við reksturinn og skulu þau vera á íslensku.

Geyma skal öll hættuleg efni og efnasambönd í upprunalegum umbúðum sem skulu merktar með viðeigandi varnaðarmerkjum og hættu- og varnarðarsetningum, sbr. ákvæði reglugerðar nr. 415/2014 um flokkun, merkingar og umbúðir efna og efnablanda. Slík efni skulu meðhöndluð af varúð og þess vandlega gætt að

⁴ Germán Giner Santonja, Konstantinos Georgitzikis, Bianca Maria Scalet, Paolo Montobbio, Serge Roudier, Luis Delgado Sancho; Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs; EUR 28674 EN; doi:10.2760/020485. BAT skýrsla (BREF, 2017), bls. 112.

þau hvorki berist í fráveitu um niðurföll, í andrúmsloft né geti á annan hátt valdið umhverfisskaða eða heilsutjóni almennings.

3.11 Efnanotkun, öryggisblöð og skiptireglan

Rekstraraðili skal vinna samkvæmt efnalögum nr. 61/2013 og reglugerð nr. 888/2015 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH) sem og öðrum reglugerðum sem gilda um efni og efnablöndur. Við alla efnameðferð skal gæta þess að öryggisblöð séu aðgengileg og uppfærð.

Sé þess kostur skal skipta út efnum eða efnablöndum sem eru talin geta haft í för með sér óæskileg áhrif á heilsu manna eða skaðað umhverfið. Við geymslu og meðhöndlun efna skal takmarka aðgengi og mengunarhættu eins og kostur er. Við mengunaróhöpp skal fylgja viðbragðsáætlunun skv. grein 2.7.

3.12 Dauður eða sýktur fugl

Hræjum dauðra alifugla skal koma fyrir í sérstaka hrægáma og þau færð til viðeigandi meðhöndlunar⁵. Komi upp sýking í alifuglum á búinu skal hafa samband við Matvælastofnun⁶.

Í neyðaráætlunin tímabundinnar/varanlegrar stöðvunar, sem skal vera tiltæk ef kemur til óvæntrar stöðvunar á rekstri búins, skulu vera tillögur um meðferð og förgun kjúklinga þann tíma sem búið er ekki í rekstri.

3.13 Meindýravarnir

Verði vart við meindýr skal sjá til þess að þau hafist ekki við eða taki sér bólfestu á athafnasvæðum rekstraraðila. Rekstraraðili skal hindra aðgang villtra fugla og spendýra sem sækja að búinu. Staðsetning og aðstaða til haugvinnslu, sbr. gr. 3.8, skal vera varinn eftir fremsta megni til að hindra aðkomu vargfugls og meindýra með virku meindýraeftirliti.

4. INNRA EFTIRLIT OG VÖKTUN

4.1 Skráningar

Rekstraraðili skal hafa reglulegt eftirlit með umhverfis- og rekstrarþáttum sem geta haft í för með sér mengun eða losun efna út í umhverfið skv. BAT-niðurstöður gr. 1.14 og 1.15. Skrá skal reglulega upplýsingar, t.d. í rekstrarhandbók, um eftirfarandi atriði og skulu skráningar vera aðgengilegar eftirlitsaðila:

- framleiðslumagn á hverjum tíma og afföll,
- fóðurnotkun, fóðurnýting og fóðurgerð,
- allan úrgang sem verður til í framleiðslunni og meðhöndlun hans,
- magn og gerð hreinsiefna, sótthreinsiefna og lyfja sem notuð eru á búinu,
- viðhald, eftirlit og bilanir í mengunarvarnabúnaði, bilanir og óhöpp sem valdið gætu mengun,
- mengunaróhöpp og viðbrögð við þeim,
- kvartanir sem rekstraraðila berast vegna starfseminnar,

⁵ Fylgja skal ákvæðum rekstrarleyfis Matvælastofnunar um meðhöndlun dauðra fugla.

⁶ Fylgja skal ákvæðum rekstrarleyfis Matvælastofnunar um förgun fugla ef upp kemur sýking.

- magn og gerð efnis sem sent er til endurvinnslu, endurnýtingar eða förgunar,
- prófun og kvörðun tækjabúnaðar,
- þjálfun og reynslu starfsfólks sbr. gr. 2.4,
- teikningar af frárennsli,
- magn og gerð efnis sem er sent er til spilliefnamóttöku,
- gögn vegna ákvæða gr. 4.5 um grænt bókhald og útstreymisbókhald,
- niðurstöðum mats og/eða mælinga skv. gr. 4.2,
- lyfjagjöf.

4.2 Mælingar og/eða mat

Fullnægjandi aðstaða til losunarmælinga skal vera til staðar. Rekstraraðili skal kosta og ábyrgjast framkvæmd losunarmælinga við eldishús. Upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður losunarmælinga skulu vera aðgengilegar eftirlitsaðila.

Mæla og/eða meta skal losun köfnunarefnis og fosfórs úr húsdýraáburði skv. BAT 24 og 27 í BAT-niðurstöðurm, gr. 1.15., rykmengun frá eldishúsum og losun ammóníaks við eldishús skv. BAT 25 eða 28 í BAT-niðurstöðum, gr. 1.15.

Rekstraraðili skal framfylgja mæliáætlun skv. vöktunaráætlun starfseminnar sem skal yfirfarin ekki sjaldnar en á fimm ára fresti.

Rekstraraðili skal vakta fjöldi fugla, aðfluttra og fráfluttra, þ.á.m. dauða fugla, neysla fóðurs, magn húsdýraáburðar sem myndast við reksturinn skv. BAT 29 í BAT-niðurstöðum, gr. 1.15., og skrá niður sbr. gr. 4.1.

4.3 Kostnaður

Rekstraraðili skal kosta og ábyrgjast framkvæmd mælinga sem kveðið er á um í starfsleyfi þessu auk vöktunar ef ástæða er til að halda að mengun umhverfis sé yfir mörkum sem gefin eru í starfsleyfi. Eftirlitsaðilar Umhverfisstofnunar geta krafist frekari mælinga ef þörf krefur. Mælingar skulu vera í höndum rekstraraðila eða aðila sem rekstraraðili tilnefnir og Umhverfisstofnun samþykkir.

4.4 Skýrslugjöf

Rekstraraðili skal taka saman ársyfirlit og senda eftirlitsaðila, sbr. gr. 4.1, fyrir 1. maí ár hvert fyrir undangengið almanaksár. Umhverfisstofnun getur fallist á annað fyrirkomulag á þessum skilum, óski rekstraraðili þess. Rekstraraðila er heimilt að vísa til skýrslu um grænt bókhald eða árskýrslu ef þar er að finna ofangreinda samantekt.

4.5 Grænt bókhald og útstreymisbókhald

Rekstraraðili skal færa grænt bókhald í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 851/2002, um grænt bókhald. Rekstraraðili skal færa útstreymisbókhald í samræmi við reglugerð nr. 990/2008, um útstreymisbókhald.

Skila skal niðurstöðum árlega í samræmi við ákvæði viðeigandi reglugerða. Heimilt er að skila skýrslunum sameiginlega auk ársyfirlits sbr. gr. 4.4. Skilafrestir framlengjast þó ekki við það.

4.6 Vöktunaráætlun umhverfismælinga

Rekstraraðili skal standa fyrir eða taka þátt í vöktun á helstu umhverfispáttum í nágrenni búsinns í samræmi við umfang losunar fyrirtækisins í þeim tilgangi að meta það álag á umhverfið sem starfsemin veldur. Rekstraraðili skal hafa vöktunaráætlun sem samþykkt er af Umhverfisstofnun og vinna eftir henni við reksturinn. Vöktunaráætlun skal liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis og endurskoðuð á a.m.k. fimm ára fresti. Skal sú áætlun vera aðgengileg eftirlitsaðila við eftirlit og starfsmönnum búsinns.

5. GJALDSKYLDA

Starfsemi þessi er flokkuð í 1. eftirlitsflokk í gjaldskrá fyrir verkefni og þjónustu Umhverfisstofnunar. Starfsemi þessi er flokkuð í I. Viðauka reglugerðar nr. 550/2018, um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Rekstraraðili greiðir Umhverfisstofnun gjald vegna útgáfu og kynningar starfsleyfisins og greiðir eftirlitsaðila gjald vegna reglubundins eftirlits skv. gjaldskrá Umhverfisstofnunar. Gjald vegna viðbótareftirlits, svo sem vegna vanefnda eða kvartana, greiðist sérstaklega samkvæmt gjaldskrá.

6. GILDISTAKA

Starfsleyfi þetta, sem er veitt samkvæmt reglugerð nr. 550/2018, um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, sbr. lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, öðlast þegar gildi og gildir til 26. febrúar 2035.

Starfsleyfinu fylgir greinargerð, sjá fylgiskjal 2.

Ákvörðun Umhverfisstofnunar um útgáfu starfsleyfis er kæránleg til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála innan eins mánaðar frá birtingu ákvörðunar Umhverfisstofnunar skv. 1. mgr. 65. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 4. gr. laga nr. 130/2011, um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.

Reykjavík 26. febrúar 2019

Umhverfisstofnun

Kristín Linda Árnadóttir
forstjóri

Hildur Vésteinsdóttir
sviðsstjóri

VIÐAUKI 1

Yfirlit yfir skiladaga:

Í eftirfarandi ákvæðum starfsleyfisins eru ákveðnir skiladagar tilgreindir:

- Í gr. 1.4 segir að rekstraraðila ber að skila inn skjali um bestu aðgengilegu tækni Jarlsstaða, sem útskýrir hvaða BAT aðferðir eru nýttar við rekstur búans með vísan í BAT-niðurstöður, tiltekna greinar, eigi síður en sex mánuðum eftir útgáfu þessa starfsleyfis.
- Í gr. 2.1. segir að rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim. Umhverfismarkmiðin skulu liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis.
- Í gr. 2.5. segir að umhverfisstjórnunarkerfi (e. environmental management system) og skal liggja fyrir, og vera aðgengilegt eftirlitsaðila, eigi síður en sex mánuðum eftir útgáfu þessa starfsleyfis.
- Í grein 3.8 segir að rekstraraðili skuli skila til Umhverfisstofnunar áætlun um nýtingu húsdýraáburðar á jörðinni og skal hún liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis.
- Í grein 4.4 segir að að rekstraraðili skuli senda eftirlitsaðila niðurstöður skráninga samkvæmt grein 4.1, fyrir 1. maí ár hvert fyrir undangengið almanaksár.
- Skila skal niðurstöðum græns bókhalds og útstreymisbókhalds árlega í samræmi við ákvæði viðeigandi reglugerða, sbr. grein 4.5.
- Í grein 4.6 er segir að vöktunaráætlun umhverfisvöktunar skal skila Umhverfisstofnun fyrir útgáfu þessa starfsleyfis.

Sé misræmi á milli þessa viðauka og megintexta starfsleyfisins gildir megintextinn.

FYLGISKJAL 1

Krafa um að skylt sé að reka umhverfisstjórnunarkerfi:

Kjúklingabú Reykjararðs að Jarlsstöðum með 60.000 stæði fyrir fugla er starfsemi sem fellur undir I. viðauka við lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og tilheyrir starfsemi sem talin er upp í I. viðauka tilskipunar 2010/75/ESB um losun frá iðnaði.

Krafa um skyldu til að reka umhverfisstjórnunarkerfi er byggð á gr. 36 í lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir er segir „Ábyrgðaraðilar starfsleyfis skylds atvinnurekstrar, [sbr. viðauka I–IV, sem] hefur í för með sér losun mengandi efna í andrúmsloft skulu gera viðeigandi ráðstafanir, þ.m.t. með umhverfisstjórnun og hreinsibúnaði, til að draga úr slíkri losun eftir því sem nánar er mælt fyrir um í reglugerð.“

Einnig er krafa um að reka umhverfisstjórnunarkerfi almenn BAT-krafa sbr. BAT-niðurstöður gr. 1.1. bls. 235 sem gildir fyrir þau bú sem falla undir „Best available techniques (BAT) conclusions, under Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council, for the intensive rearing of poultry or pigs“ sem birt var í „Official Journal of the European Union“ þann 21. febrúar 2017.

Ekki er skylda að taka þátt í umhverfisstjórnunarkerfi Evrópusambandsins (EMAS) en umhverfisstjórnunarkerfið sem rekstraraðili velur að vinna eftir þarf að uppfylla BAT kröfur um slík kerfi skv. BAT-niðurstöðum gr. 1.1.

FYLGISKJAL 2

Greinargerð með útgáfu starfsleyfis fyrir Reykjararð hf. fyrir eldi alifugla (kjúklinga)

1. Almennt

Þann 19. mars 2018 barst Umhverfisstofnun umsókn frá Reykjararði hf. um að flytja framleiðslu sína á kjúklingum úr Hvalfirði með stæði fyrir 60.000 fugla á hverjum tíma, yfir á land Jarlsstaða í Rángárþingi ytra með sama framleiðslumagn. Um er að ræða nýna umsókn um starfsleyfi. Umhverfisstofnun sendi rekstraraðila móttökustaðfestingu umsóknar dags. 6. apríl 2018. Óskað var eftir frekari upplýsingum frá umsækjanda dags. 13. apríl sl. og bárust þau gögn dags. 23. apríl og 8. júní sl. Stofnunin mat umsókn rekstraraðila fullnægjandi og dags. 14. júní 2018.

Þann 4. júlí 2018 var sent á umsagnaraðila yfirlit yfir áhrif kjúklingabúsins á Jarlsstöðum og þá hugsanlegu mengun umhverfis sem starfsemin kann að valda auk umsóknargagna og rökstuddu álitni stofnunarinnar. Umsagnaraðilar voru; Heilbrigðisnefnd Suðurlands (HSL), sveitarfélagið Rangárþing ytra, Skipulagsstofnun, Vinnueftirlitið og rekstraraðilinn Reykjararður hf. Engar efnislegar athugasemdir bárust en þó veitti heilbrigðisnefndin ábendingar og leiðréttingar auk þess sem Vinnueftirlitið benti á að rekstur kjúklingabúsins að Jarlsstöðum er leyfisskyldur hjá stofnuninni sbr. XIII. kafla laga nr. 46/1980 um aðbúnað hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Umsagnir sem bárust fylgja með útgáfu þessa starfsleyfis.

Þann 17. maí 2018 veitti Matvælastofnun Reykjararði að Jarlsstöðum leyfi til eldis alifugla sbr. lögum nr. 93/1995 um matvæli og hefur eftirlit með sjúkdómum og velferð fuglanna skv. ofangreindum lögum og reglugerð 135/2015. Þann 4. júní 2018 gaf Heilbrigðisnefnd Suðurlands út starfsleyfi fyrir alifuglabúi að Jarlsstöðum á vegum Reykjararðs með stæði fyrir allt að 40.000 fugla í senn. Það starfsleyfi skal fellt úr gildi tveimur mánuðum eftir gildistöku þessa starfsleyfis.

Þann 26. september var umsóknaraðila send drög að starfsleyfi til yfirlstrar. Umsóknaraðili sendi inn sínar athugasemdir sem teknar voru fyrir. Áherslubreyting varð og starfsleyfistillaga var bætt með frekari tilvísunum í nýutgefna BAT-niðurstöður. Þar með voru seinni drög starfsleyfistillögunnar aftur send til umsóknaraðila til athugasemda. Haldinn var fundur dags. 10. desember 2018 með ráðgjafa umsóknaraðila að beiðni umsóknaraðila vegna starfsleyfistillögunnar þar sem umsóknaraðili fór yfir sínar athugasemdir með sérfræðingum Umhverfisstofnunar. Þær athugasemdir voru teknar fyrir á afgreiðslufundi fyrir auglýsingu tillögunnar.

Í aðalskipulagi Rangárþings Ytra 2010-2022 er jörðin skilgreind sem landbúnaðarsvæði. Tillaga að deiliskipulagi var samþykkt skv. 42. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 í skipulagsnefnd Rangárþings ytra þann 10. október 2016 og í sveitarstjórn þann 12. október 2016. Tekin var afstaða til hönnunar mannvirkja búsins í byggingar- eða framkvæmdarleyfi.

2. Afstaða til matskyldufyrirspurnar

Þann 24. mars 2017 óskaði Skipulagsstofnun eftir umsögn frá Umhverfisstofnun um hvort og á hvaða forsendum ræktun kjúklinga að Jarlsstöðum skyldi háð mati á umhverfisáhrifum. Umhverfisstofnun sendi umsögn sína dags. 10. apríl 2017. Þar kom m.a. fram að samkvæmt niðurstöðum rannsóknar ISOR er ekki talin hætta á mengun grunnvatns. Ekki er hætta á að siturlögn frá umræddu alifuglabúi hafi áhrif á Minnivallalæk. Athuganir og niðurstöður ÍSOR varðandi mengunarhættu frá alifuglabúinu eru óháðar því hvort fjarsvæði hefur verið formlega skilgreint eður ei. Settir hafa verið skilmálar í starfsleyfi um

mengunarvarnir og dreifingu húsdýraáburðar sem lágmarka enn frekar hættu á mengun vatns frá starfsemi.

Ákvörðun Skipulagsstofnunar, dags. 16. maí 2017, var sú að tilkynnt framkvæmdin væri ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og skyldi framkvæmdin því ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Ákvörðunin var ekki kærð. Umhverfisstofnun tekur undir það álit Skipulagsstofnunar eins og fram kemur í umsögn stofnunarinnar.

3. Ný reglugerð

Þann 1. júlí 2018 tók gildi ný reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit og féll úr reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, reglugerð nr. 786/1999 um mengunarvarnareftirlit. Umhverfisstofnun sendi rekstraraðila beiðni um frekari gögn dags. 13. apríl 2018 og bárust þau gögn dags. 23. apríl 2018 og 8. júní 2018 og var umsókn samþykkt sem fullnægjandi umsókn dags. 14. júní 2018. Var því farið eftir gr. 10 reglugerðar nr. 785/1999 um innihald starfsleyfisumsóknar.

Þá kom til skoðunar hvort nýtt ákvæði í lögum nr. 7/1998 og í reglugerð nr. 550/2018 (ákvæðið tók gildi 1. júlí 2018) um skýrslu um grunnástand svæðis ætti við. Ekki er talið að starfsemi Reykjaráðs að Jarlsstöðum falli undir e lið 2. mgr. 6. gr. sbr. 15. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit, og viðmiðunarskjal framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins um skýrslur um grunnástand, þar sem starfsemin felur ekki í sér notkun, framleiðslu eða losun tiltekinna hættulegra efna skv. fylgiriti Evróputilskipunarinnar (EB) Nr 1272/2008 um tiltekin hættuleg efni.

4. Auglýsing starfsleyfistillögu og umsagnir (svör við athugasemdum eftir auglýsingu)

Tillaga að starfsleyfi var auglýst opinberlega í fjórar vikur frá 14. desember 2018 til 12. janúar 2019. Tilkynning um auglýsingu var send til sveitarfélagsins Rangárpings ytra, heilbrigðisnefndar Suðurlands, Matvælastofnunar, Skipulagsstofnunar og til rekstraraðila. Sveitarfélagið auglýsti birtingu tillögunnar á vefsíðu sinni ry.is dags. 14. desember 2018. Engar athugasemdir við starfsleyfistillöguna bárust Umhverfisstofnun á auglýsingartíma.

5. Breyting á starfsleyfi frá auglýstri tillögu

- Grein 1.1 Bætt var við setning sem til að tilgreina að umfang þessa starfsleyfis bættist ekki við umfang sem tilgreint er í starfsleyfi gefið út af Heilbrigðisnefnd Suðurlands.
- Grein 1.6 Orðalag var lagað auk þess sem í stað setningarinnar: „Tilkynna skal eftirlitsaðila um gangsetningu ef rekstur hefur legið niðri“ kemur: „Rekstraraðili skal tilkynna eftirlitsaðila um aðgerðir sínar samkvæmt neyðaráætlun og áætlun um frágang innan þriggja mánaða frá því að þeim lýkur þannig að úttekt geti farið fram á frágangi. Tilkynna skal eftirlitsaðila áður en eldið eða verulegur hluti þess er tekinn aftur í notkun ef starfsemin hefur legið niðri í meira en mánuð.“
- Grein 3.8 Tilvísun tekin út um Landgræðslu ríkisins og þess í stað talað um afhendingu húsdýraáburðar til þriðja aðila.
- Grein 4.1 Bætt við skráningu um lyfjagjöf.
- Grein 5 var bætt við setningunni: „Starfsemi þessi er flokkuð í 1. eftirlitsflokk í gjaldskrá fyrir verkefni og þjónustu Umhverfisstofnunar.“ og leiðrétt tilvísun í rg. nr. 785/1999 sem er brottfallin og þess í stað vísað í rg. 550/2018.

- Viðauki 1 Löguð uppsetning upptalningar til að vera í samræmi við greinar. Orðalag var lagað þar sem mæliáætlun var tekin út og þess í stað talað um vöktunaráætlun umhverfisvöktunar líkt og vísað er í gr. 4.6.
- Fylgiskjal 2 fjarlæggt, fylgiskjal 3 endurnefnt fylgiskjal 2.

6. Sérstakar kröfur starfsleyfis og fl.

Starfsleyfið byggist á skilyrðum á grundvelli 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, sem sett er með stoð í 5. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998.

Gerðar eru kröfur í starfsleyfi um að starfsemin sé í samræmi við BAT- niðurstöður þó svo BATC (EU) 2017/302 hafi ekki verið innleitt í rg. 935/2018 við útgáfu starfsleyfis. Stuðst við það skjal skv. 8.gr. rg. nr. 550/2018 sem segir: „Útgefandi starfsleyfis skal taka mið af BAT-niðurstöðum við útfærslu starfsleyfisskilyrða og jafnframt hafa hliðsjón af BAT-niðurstöðum sem eru í vinnslu.“

Í grein 3.8 eru gefin losunarmörk á köfnunarefni (N) sem miðast við upplýsingar frá rekstraraðila úr greinargerð matsskyldufyrirspurnar þar sem fram kom að losun köfnunarefnis frá starfseminni væri um 810 kgN/ár. Var þessi losun einnig tekin fram í ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu. Þar sem þar er um að ræða mat a losun er 10% bætt við í starfsleyfi sem leyfileg hámarksörk losunar köfnunarefnis. Þannig voru sett þau mörk að losun næringarefna í húsdýraáburði frá Jarlsstöðum skal ekki vera meiri en;

- Köfnunarefni 891 kgN/ár

Rekstraraðili hefur samkomulag við Rangárbú ehf. vegna móttöku á hæsnaskít til dreifingar sem áburð í samræmi við gildandi skipulagsskilmála. Þá er rekstraraðila einnig heimilt að flytja húsdýraáburð í safnhaug Landgræðslu ríkisins í Gunnarsholti þar sem hann er notaður til uppgræðslu á tímabilinu 1. nóv. til 15. mars ár hvert með skv. fyrirbyggjandi samkomulagi, milli Landgræðslunnar og rekstraraðila, og þar sem farið er eftir sömu skilyrðum og gert er með húsdýraáburði frá Ásmundarstöðum. Skulu afrit af þessum samningum við þriðju aðila ávallt vera aðgengileg eftirlitsaðila Umhverfisstofnunar.